

FN Rr Anc 47

7me Année. — N° 7.

Juillet 1914

NORMANDA STELO

BULLETIN MENSUEL

Organe de la Fédération Espérantiste Normande

ÉDITÉ PAR LE GROUPE DE ROUEN

Rédaction & Administration

MM. Liébard et Leroux

41, rue de la Vicomté, Rouen

Abonnements

Un an..... 2 fr. : 0.80 (spm)

Ce numéro..... 1 fr. 20

Grâce à l'ardeur des **ESPERANTISTES** pour leur langue
LES ANNONCES DE "NORMANDA STELO"

sont lues aux quatre coins du Monde, cependant, leur prix est des plus modérés

1 page, une fois 20 fr.; un an 200 fr.
 1/2 page " 12 fr.; " 120 fr.

1/4 page, une fois 8 fr.; un an 80 fr.
 1/10 page, " 3 fr.; " 30 fr.

La sola internacia insigno estas

LA VERDA STELO "GASSE"
 kun ore skribita vorto "ESPERANTO"

MODELO REGISTRITA	1 ekz	10 ekz
KRAVATPINGLO verda steleto fr.	0.75	6.00
INSIGNO - pinglo aŭ broĉo	0.75	6.00
» - butono	0.90	7.00

ĈENSIGNO - kun stelo sur la
 du flankoj 1.25 10.00

afrankite
 Rabataj prezoj po grande por GRUPOJ, Espe-
 rant-o-icejoj kaj librejoj. Mendu ilin al via GRUPO
 au per postkarta mandato al Generala Agento :
S^{ro} Maurice FLAVIGNY, 18, place de l'Hôtel-
de-Ville, Le Havre (France)

NORMANDA STELO est envoyé
 gratuitement chaque mois à titre de
 propagande à de nombreuses sociétés,
 aux Syndicats d'initiative, aux Cham-
 bres de Commerce, aux principaux
 fonctionnaires, Consuls, Négociants,
 Industriels, Hôteliers, Cafetiers, Coif-
 feurs, aux Fédérations Espérantistes,
 à de nombreux Groupes Espéran-
 tistes de France et de l'Etranger.

*Fait un service régulier d'échange avec
 les autres journaux & revues*

ANTHRACITE, CHARBONS & COKES

BOIS
de Chauffage
 & D'ALLUMAGE
Charbons de Bois
TOURBES

Maison V. FIEFFÉ, fondée en 1900

G. CHANUT, S^r

40, Rue Lafayette

ROUEN

Téléphone 7.66

DÉMÉNAGEMENTS

Téléphone 7.66

13^A, Route
 de Neufchatel
ROUEN

BIENAIMÉ

Près de la Place

GARDE-MEUBLES

Beauvoisine

FOURNITURES GÉNÉRALES POUR CAVES

MACHINES A RINGER ET BOUCHER LES BOUTEILLES
PORTE-BOUTEILLES ET ÉGOUTTOIRS

Porte-fûts robinets, cire, capsules, etc.

Maison DUVAL Frères

V^o G. DUVAL et H. SCHEFFER, Suc^{rs}

18, rue Alsace-Lorraine, ROUEN. - Tél. 9.54

Ateliers de Fabrication et de Réparation

55, 57, rue des Augustins

A cette adresse : Magasin de vente d'Articles de Laiterie

CIDRES, BOISSONS de CIDRE

fermentés, prêts à boire ou sortant du pres-
 soir, pour bouillir en cave au gré du client.
 Petites et grosses provisions.....

MAISON DE CONFIANCE

BRASSERIE DES PRAIRIES ST-GERVAIS

Léon TÉNIÈRE

99, Avenue du Mont-Riboudet, ROUEN

SI

VOUS AVIEZ FAIT INSÉRER UNE ANNONCE
 A CETTE PLACE

. . . ELLE AURAIT ÉTÉ CERTAINEMENT REMARQUÉE
 PETITE DÉPENSE GROS PROFIT

GALVANISATION ROUENNAISE

Rue de la Ferme prolongée

TÉLÉPH. 14.37

GALVANISATION A FAÇON

E. GOMICHO

PLAQUES ÉMAILLÉES EN TOUS GENRES

TÉLÉPHONE 14.37

18 et 20, Rue Lafayette — ROUEN

TÉLÉPHONE 14.37

L'ESPÉRANTO est une langue auxiliaire que tout homme civilisé doit savoir à côté de sa langue maternelle.

L'ESPERANTO a un vocabulaire vraiment international. C'est une langue très souple qui se prête à tous les usages.

L'ESPERANTO, langue neutre ne tend pas à supplanter les idiomes nationaux, mais vise à servir aux relations internationales entre personnes de langues maternelles différentes.

AVANTAGES : Facilite le commerce, le développement des sciences, les voyages à l'étranger; met à la portée de tous les peuples la littérature de chaque pays; aide au maintien de la concorde internationale; économise un temps précieux à tous ses adeptes, leur permet de mieux connaître leur langue maternelle et d'acquérir des connaissances techniques plus étendues.

PRINCIPES. 16 règles sans exception. - Orthographe phonétique. - Racines internationales invariables tirées des principales langues européennes. - Multiplication des mots à volonté par affixes généraux (Ex. : *honesto*, honnête; *malhonesto*, malhonnête; *bona*,

bon; *malbona*, mauvais. - *Patro*, père; *patrino*, mère; *bovo*, bœuf; *bovino*, vache. - *Parolo*, parole; *parola*, oral; *parole*, verbalement; *paroli*, parler. - *Amo*, amour; *ama*, d'amour; *ame*, amoureuxsement; *ami*, aimer.) - *Sonorité*, souplesse de la langue; prononciation facile et la même pour tous les gosiers.

DIFFUSION. Plus d'un million d'adeptes dans toutes les parties du monde : 100 journaux; 1800 sociétés. Parlée couramment par des voyageurs, touristes, commerçants, etc. Pendant les neuf Congrès espérantistes internationaux (Boulogne-sur-Mer 1905, Genève 1906, Cambridge 1907, Dresde 1908, Barcelone 1909, Washington 1910, Anvers 1911, Cracovie 1912, Berne 1913) des milliers de personnes, relevant de 30 langues différentes ont, pendant huit jours, et rien qu'en Espéranto, traité des questions les plus diverses.

Les sacrifices que fera tout homme de notre monde européen en consacrant quelque temps à l'étude de l'Espéranto sont tellement petits et les résultats qui peuvent en découler sont tellement immenses qu'on ne peut pas se refuser à faire cet essai.

Tols'oi.

10e CONGRÈS UNIVERSEL D'ESPERANTO - PARIS 2-10 AOÛT 1914

Programme :

Dimanche 2 août à 2 h. ouverture solennelle du Congrès.

Lundi 3 août à 2 h., ouverture solennelle de U. E. A.

Jedi 6 août, excursion à Versailles.

Samedi 8 août, après-midi, concours d'éloquence.

Dimanche 9 août à 2 h., fermeture du Congrès.

Séances de travail de 10 h. à 12 h., et de 14 à 17 h.

Excursions — Pendant le Congrès, chaque jour, sont organisées des promenades dans Paris. En outre, ont lieu des excursions aux bords de la Marne (Prix : 1.50), à Fontainebleau (voyage et déjeuner 9 fr.), à Saint-Germain (voyage et déjeuner 5 fr.)

Après le Congrès des excursions sont organisées en Touraine, en Champagne et aux Vosges, en Limousin et enfin en Normandie, à Rouen, Le Havre et Trouville celle-ci organisée avec le concours des Groupes de Rouen et du Havre. Se faire inscrire avant le 20 juillet.

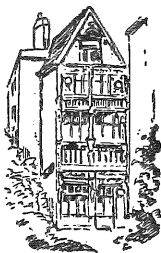
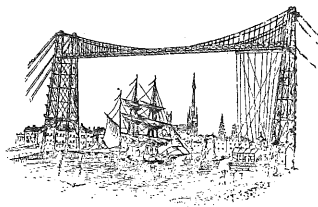
Le programme des soirées n'est pas encore publié, sauf la représentation de Georges Dandin, de Molière, traduite par Zamenhof qui sera jouée en Esperanto par les acteurs catalans qui jouèrent *Mistero de dolor* à Barcelone. Prix des places 10 fr. - 7 fr. 50 - 5 fr. - 2 fr. 50.

Les Congressistes ayant envoyé leur adhésion et qui ne pourraient au dernier moment assister au Congrès devront adresser leur demande de remboursement avant le 31 juillet avec la carte provisoire. Le comité conserve 15 % de la cotisation pour les frais déjà faits.

Adresse du Comité : 3, Place Jussieu, Paris.

Post kongresaj ekskursoj. Ekskurso al Rouen, Le Havre, Trouville. — Unu el la postkongresaj ekskursoj la plej allogaj estas tiu al Rouen, Le Havre, Trouville, ĉar ĝi permesas al la kongresanoj vidi per kiel eble plej malmulte da tempo kaj mono tri el la ĉefaj urboj el Francujo, rimarkindaj pro ilia tute malsama aspekto.

Rouen (120.000 loĝ), nomita la urbo de la cent preĝejturoj, la muzeurbo, la sola kiu enhavas sur sia teritorio tiom da mezepokaj monumentoj, kaj staras sur tiel admirinda loko laŭlonge la bordoj de la rivero Seine.

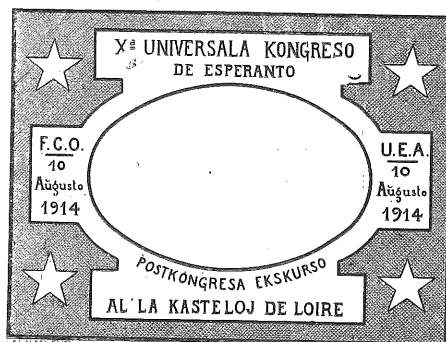
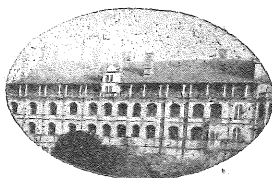

Le Havre (132.000 loĝ) unu el la plej gravaj havenoj de Francujo pro ĝia komerco, mareliroj de la grandaj trasatlantikaj ŝipoj al Ameriko.

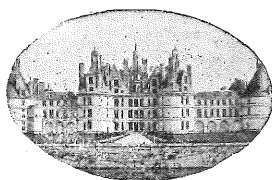
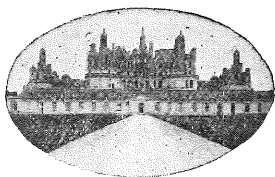
Trouville, banurbo kiel eble plej fama pro la beleco de ĝia situacio kaj vilaoj, rendevuo de ĉiuj elegantaĵoj kaj geelagantuloj.

Prezo de la vojaĝo (ĉio entenata) : Du tagojn : 39 fr. en 2^a klaso; 33 fr. en 3^a klaso.

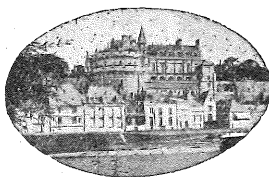
Mallonga priskribo de kvar kasteloj vizitotaj dum la postkongresa ekskurso al la bordoj de la rivero Loire.

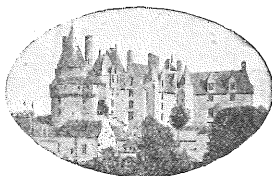
I - *Blois* — La kastelo de Blois konsistas el impona konstruajaro de kvar sinsekvaj epokoj : 1^e la plej antikva parto konstruita dum la XIII^a centjaro kaj enhavanta la faman ŝtatsalonegon (Salle des Etats); 2e la flankajo Ludoviko XII^a farita el ŝtono kaj briko, kun ĝia ĉarma arkaja promenejo ; 3e la flankajo Francisko I^a, la plej fama pro ĝia ŝtuparego elstaranta sur la korto kaj ĝia impona fasado rigardanta al la urbo ; 4e fine la flankajo *Gaston d'Orléans* konstruita de *Mansart* laŭ deksepcentjara stilo. En ĝi havis lokon multaj historiaj scenoj.

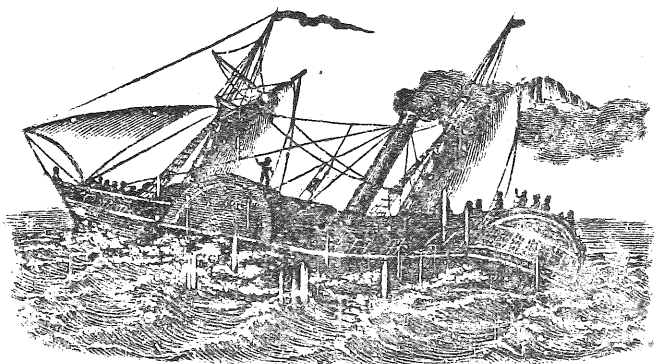
II - *Chambord* — La mirindaĵo de la Renesanco, sur la bor-oj de la rivereto Cosson, meze de vastega parko ĉirkaŭita de muro longa pli ol 30 kilometrojn. Ĝi prezentas rektangulon havantan 156 metrojn laŭlonge kaj 117 laŭlarge, flankumitan de dikaj rondaj turoj. Ĝi estas tiel majesta en sia ornamajaro, precipe ĉe la supra parto, elstarantaj ŝtonaj kamentuboj, tegmentaj fenestroj, turetoj k.t.p. Estas aparte rimarkindaj la granda ŝtuparo kaj la lanterno.

III - *Amboise* — Pitoreske aspektas, super la urbo kaj la rivero, reĝa kastelo kun siaj dikegaj rondaj turoj, kiuj similigas ĝin al antikva fortikaĵo. La plej citindaj partoj estas: la kapelo sankta Huberto, vera gota juvelo konstruigita de la reĝo Karolo VIII; la reĝa loĝejo kun la salono de la Gardistoj kaj la fana forĝita balkono, al kiu estis alkruciĝintaj la kapoj de la «Konspirantoj el Amboise». La algeria kaptito Abd-el-Kader estas enfermita kvin jarojn en tiu kastelo.

IV - *Langeais* — Mezepoka grandioza kastelo en plej bona ekstera stato kaj interne flikita laŭ plej ĝusta stilo. Rimarkindaj mebloj kaj tapetaĵoj. La malnova ĉefturo estas konstruita en la jaro 990 kaj la nova kastelo ĉirkaŭ la jaro 1460 dum la reĝado de Ludoviko XI^a.

ENKONDUKO AL ESPERANTO
PER HISTORIO DE LA NACIAJ LINGVOJ
parto franca

ORIGINALE VERKITA EN ESPERANTO DE

DOKTORO PANEL

Sekvo (Vidu de la numero de Majo 1914.)

Societo, tradicio, literaturo, jen la tri agantoj kiuj permesas ke lingvo posedu vortojn kun ne rekoneblaj, ne disigeblaj, ne

analizeblaj vortelementoj. Tiuj-ĉi tri fortoj agas kaj agos kontraŭ Esperanto.

Nia societo estas kaj restos komparebla kun tiu de migranta popolo. La Esperantistoj ne estas ja migruloj sed nia lingvo devas servi inter rotoj malproksimaj unuj de la aliaj. Ni estas persone fiksataj, sed nia lingvo ludas por ni rolon kvazaŭ ĉiutage ni irus de la nordo al la sudo de la terglobo. Ni do bezonas tre zorge konservi tion kio estas turana en nia lingvo.

Nia tradicio ne ekzistas, se oni parolas pri esperanta tradicio; ĝi estas grandega tamen, ĉar ĉiu nacio alportas en Esperanton nacian tradicion. Ni estas grandaparte parolantoj de fleksitaj lingvoj. Nia tradicio tendencas detrui la turanajn kvalitojn kiujn nia societo bezonas konservi.

Nia literaturo, aŭ pli ĝuste, niaj literaturistoj alportas ankaŭ naciajn kutimojn; ili estas parolantoj de fleksitaj lingvoj; ne rimarkite, ili donas al Esperanto formojn de lingvoj fleksitaj. Tion ili faras ofte pro mallerta apliko de la regulo 15^a de la fundamento. Ni ofte reparolos tiun-ĉi danĝeron.

Sume, lingvo internacia bezonas esti grandegaparte turana; la uzantoj de l'Esperanto kutimintaj kun siaj fleksitaj lingvoj tendencas malturanigi l'Esperanton.

L'ESPERANTO ESTAS FLEKSITA KAJ AGLUTINA

La fleksitajn lingvojn mi ne difinas detale, tial ke la studo de la franca lingvo kiu estas fleksita lingvo montros sufiĉe la karakteron de la arjaj lingvoj.

Tamen, ni tuj vidos la malsimilecon inter aglutina kaj fleksita lingvo per unu ekzemplo.

La vorto franca *respectable* estas vorto en kiu la nacioj vidas nur adjektivon kun kiu la memoro de la uzantoj ligis la signifon kiun ni, Esperantistoj, konas en la adjektivo «respektinda».

Sed por ni Esperantistoj «respektinda» estas pli parolanto, ni ne petas ĉion de nia memoro, ni vidas en ĝi «a» kiu nin avertas ke kvalito estas anoncata per tiu-ĉi vorto; ni vidas ankaŭ «ind» kiu nin instruas pri la speco de la kvalito. Sed

ni havas la radikon « *respekt* » kiun ni ne detalias, al kiu ni donas signifon kiun ni recevis el niaj vortaroj aŭ el niaj samideanoj, al kiuj tiu-ĉi signifo venis de la antaŭaj lingvoj.

Tute turana lingvo pli enpenetras la detalon kaj montras en la radiko « *respect* », la prefikson « *re* » kaj la radikon « *spec* ».

La lingvo Esperanto permesas do ke ni difinu klare la aglutinon kaj la flekson : « *Respektinda* » estas aglutina tial ke ĝi iĝas *respekt-ind-a*, sed ĝi estas fleksita tial ke ni ne vidas *re-spekt-ind-a*.

Resume, ni konkludos : Ĉe la turanaj lingvoj, aglutinaj lingvoj, la radiko kaj la sufikso ŝajnas unuigitaj nur per kuniga streketo, kiel du metalaj pecoj senvarme lutitaj ; la rigardo vidas la linion de la luto kaj skuo sufiĉas por rompi la kuniĝon, por malligi la du metalojn. Male, ĉe la familio arja, fleksitaj lingvoj, la radiko kaj tio kio iĝis la finaĵo kunfiksiĝis laŭ la modo de vivantaj ŝtofoj kiujn alĝaigis mano de ĝardenisto aŭ de ĥirurgiisto. (A)

SUPRAJA EKZAMENO DE LINGVO TURANA

La detala ekzameno de lingvo turana ne havas sian lokon en tiu-ĉi studo, ĝi venos oportune sub plumo de samideano Turko aŭ Hungaro, se iu volas doni al la Esperantistoj tiun interesplenan ĉapitron. Atendante ni tre supraĵe rigardos partetojn de unu turana lingvo. La kono de la turanaj principoj estas tre grava por Esperantistoj kaj feliĉe tre facile akirebla.

Pri la lingvo parolata de la Turkoj, ni povas diri ke estas vera plezuro legi turkan gramatikon, kiam oni estas Esperantisto, eĉ se oni ne havas la malpli grandan deziron eklerni la turkon. La sagaca maniero per kiu produktiĝas la gramatikaj formoj, la reguleco kiu direktas la sistemon de la deklinacioj kaj de la konjugacioj, la videbleco, la simpleco de la konstruo, devige mirigas tiujn kiuj atentis pri la mirinda povo de l'homa menso konstatebla per studo de la lingvoj.

(A) *Georges Perrot : Antaŭparolo de scienco pri la lingvoj p. XXIII kaj Max Muller, scienco pri la lingvoj p. 317-319 kaj dise.*

Per tre malgranda nombro de simbolaj radikoj kaj de montraj radikoj, la unuaj estas niaj radikoj, la duaj niaj suflksoj per nombro tiel malmulta de elementoj ke apenaŭ ĝi sufiĉus por esprimi la plej ordinarajn bezonojn de la ĉiutaga vivo, la turko naskis instrumenton kiu reproduktas la plej delikatajn nuancojn de la sento kaj de la penso.

Ni supozu ke ni scias tion kio estas radiko [multaj Esperantistoj tion ne scias ekzakte] kaj ni donu al la vortoj "radiko turka" la malprecizan ideon kiun ni havas pri esperanta radiko; tiam ekzameno de la turko estas por ni tute elementa. Ni trovas kelkajn komplikajn detalojn sed ne gravajn, la resto estas Esperanto; oni ŝanĝis nur la radikojn kaj la sufiksojn, sed ni sentas ke ne estus malfacile eklerni la turkon.

La substantivoj ne havas sekson, escepte tiujn kiuj rilatas al vivaj estuloj. Tiam la vira sekso estas montrata per aldono de "oghl" vorto kiu signifas "filo"; la virina sekso estas montrata per aldono de "giz" kiu signifas "filino" aŭ korespondas kun l'esperanta sufikso "in"

Por fabriki vortojn de agantoj, oni prenas radikon. La turkaj gramatikistoj ne diras radikon, ili diras ke oni prenas la duan personon de l'ordona modo (imperativo) de verbo; sed la dua persono de l'ordona modo de verbo estas la radiko nuda, en multaj lingvoj. La klarigo de la turkaj gramatikistoj estas erara kiel mi montros ke estas erara tiu de la francaj gramatikistoj kiam, en la vorto *marche pied* (veturilŝtupo), ili pretendas ke "marche" estas imperativo de la verbo *marcher* (marŝi). Laŭ ili, la ŝtupo de la veturilo diras al la piedo: marŝu. Kiu pretendus ke "marche" estas substantivo kaj ke la tuto signifas ankaŭ ŝtupo por la piedo, estus malpli ridinda sed ne pli ekzakta. *Marche* en la kunmetaĵo *marche pied* estas radiko; ni pli bone komprenos iom post iom, kiam klariĝos la naturo de radiko.

Ankaŭ, kompreneble, la agantoj povas esti plej facile formataj per radiko kiu kunportas kun si ideon agan kaj tiaj radikoj ĉiam taŭgas por fabriki verbojn. Ne estas ĉiam necese ke la radiko havu, aŭ povu akcepti, agan ideon por fari agantojn.

En franĉo la sufikso "oir" havas la signifon de "il". Ni diras *grattoir* (skrapilo) kaj tio estas ilo por skrapi sed ankaŭ ni diras *bougeoir* (kandelilo) kaj tio ne estas ilo por kandelu, sed ilo por kandelo.

Oni sin gardi fari absolutajn regulojn.

Estas neniel mirinda ke radiko estas videbla en iu difinita loko de konjugacio, la verbo estas mem formita per la radiko. Estas eraro diri ke oni prenas la imperativon por fari vortojn devenajn, en turko kiel en la aliaj lingvoj ekzistas nomoj de agantoj kiuj estas faritaj per radikoj kiuj ne donas verbojn. Ĉe tiuj ekzemploj oni ne devas konsideri la radikon kiel imperativo de verbo.

Jen radikoj kiuj estas certe pli substantivoj ol verboj; pri ili oni ne povas diri ke ili estas imperativoj, tamen ili donas devenaĵe agantojn: *iol* = voj, *iol-dji* = vojaĝanto. — *Papouch* = ŝu, *papouchdji* = ŝuisto.

La imperativo de la verbo "ami" estas turke "sev" sed *sev* estas ankaŭ la radiko de la familio kaj ekzakte riprezentas nian radikon "am".

Mi do reprenas mian diron: Por fabriki vortojn de agantoj, oni prenas radikon kaj oni aldonas la sufikson "dji" aŭ "idji". *Sev-idji* = amatoro. laŭlitere: am-ist-o.

Ne longaj detaloj estas bezonataj por Esperantistoj, sufiĉas montri listeton de vortoj.

<i>itch</i> (trinki);	<i>itch mek</i> (trinki);	<i>itch um</i> (trinkaĵo).
<i>at</i> (ĵeti);	<i>at mak</i> (ĵeti),	<i>at um</i> (ĵetaĵo).
<i>gul</i> (ridi);	<i>gul mek</i> (ridi),	<i>gul ich</i> (rido).
<i>baq</i> (rigardi);	<i>baq maq</i> (rigardi);	<i>baq ich</i> (rigardo).
<i>ghur</i> (vidi);	<i>ghur mek</i> (vidi);	<i>ghur mek ich</i> (vidado)

Same estu: pri ĉiu sufikso, nia sufikso "ul" estas riprezentata de la sufikso "lu"; *djan* = animo, *djan-lu* = animulo; nia sufikso "et" iĝas turke "djeck"; *kutchutk* = malgranda, *kutchu-djek* = malgrandeta, k. t. p.

Mi ne aldonas pli grandan nombron da ekzemploj; cetere la notinda fakto estas ke la vortelementoj estas klare apartaj kaj klare vidataj de la uzantoj. Ĉiuj lingvoj estas same fabrikataj

per vortelementoj, sed kiuj uzas la lingvon ne vidas la elementojn de la vorto, ili vidas nur la vorton. Franca nacio, ne studinta l'Esperanton, malfacile komprenos la rimarkojn kiujn mi ĵus faris pri la turkaj vortoj, kaj malpli facile komprenos la kion mi tuj diros pri la verboj. La Francoj kiuj posedas praktikon de l'Esperanto posedas grandan superecon por kompreni la lingvojn.

Ni revenu al la radiko "sev" kiu korespondas kun nia "am". Tiu-ĉi formo ne signifas ankoraŭ "ami", ĉar ami estas *sevmek*; nek ĝi signifas "amo" ĉar amo estas *sevgu*; ĝi esprimas nur la ĝeneralan ideon abstraktan "am".

Tiun radikon oni neniam povas ŝanĝi, tuŝi, modifi; kiun ajn silabon oni aldonos por modifi la sencon de la radiko, la radiko devas ĉiam elstari kiel perlo enkadrigita inter diamantoj. Ĝi neniam povas esti ŝanĝita, frakasita nek kripligita kiel tio okazas por la franco; *je prends, je pris*; por la anglo: *I take, I took*. Escepte tiun-ĉi limigon ni estas liberaj fari per ĝi ĉion kion ni volos.

La silabo "er" estas montrita de verbo. Mi diros alialoke kiel oni devas ĝin teorie kompreni, sed tiun teorion la uzantoj ne konas, esceptinte la instruitulojn.

Por la tempo estanteo, la Turkoj havas neniun karakterizan silabon. Kion ni montras per "as" ili montras per nenio. Oni subaŭdas ke silento egalvaloras estantecon.

La personojn, oni montras metante pronomon post la verbo. Mi = *im*. Ni diras: "mi amas", ili diras: "amas mi" aŭ "*sever-im*". Sed la tria persono de la ununombro ili ne figuras; estas konsentite ke manko de pronomo estas ekzisto de pronomo de tria persono. Ni diras "li amas". Turko diras: "amas" *sever*.

En la tempoj aliaj ol la estanteo, silaboj sin intermetas por montri la tempon; ekzemple por la estinteco la silabo "di". Observinte ke la pronomoj ne havas la fiksecon de la radikoj, ni trovos tre simpla konjugacion. Jen du tempoj de la verbo ami.

Estanteco

—
sev-er-im
sev-er-sen
sev-er
sev-er-iz
sev-er-siz
sev-er-ler

Estinteco

—
sev-er-di-m
sev-er-di-n
sev-er-di
sev-er-di-k (aŭ *miz*)
sev-er-di-niz
sev-er-di-ler

La infinitivo estas “*sev mek*”; la silabo “*er*” ne estas nece-
 sa ĉe infinitivo.

Enkondukante sufikson “*in*” oni alportas resendan povon
 aŭ rilatecon. *Sev-in-mek* = ami sin [en la jena ordo: am-sin-i];
 sed la tiu-ĉi nova verbo venas nova signifo, “*sevin*” iĝas nova
 radiko kiu korespondas kun nia “*ĝoj*”.

Per la sufikso “*ich*” oni kreas reciprokecon, *sev-ich-mek*
 signifas “sin ami unuj la aliajn”. Per la sufikso “*dir*” oni
 agas kiel la Esperantistoj per “*ig*”: *sev-dir-mek* = amigi; *sevin-*
dir-mek = ĝojigi; *sev-ich-dir-mek* = reciproke am-ig-i.

La silabo “*il*” ludas rolon analogan kun tiu de nia sufikso
 “*iĝ*” *sev-il-mek* = amigi aŭ esti amata.

Oni povas formi verbojn neajn aŭ maleblajn aldonante
 “*me*” aŭ “*he-me*”; *sev-me-mek* = ne-am-i, *sev-heme-mek* =
 ne povi-ami. (A)

Ĉio-ĉi ŝajnas al ni tre simpla ĉar ni estas Esperantistoj kaj
 mi pensas ke mi ne bezonas pli trude insisti, cetere tion mi ne
 deziras ĉar mi ĉasas sur malpropra bieno. Mi nur skizis la
 temon por montri kiom studo turka aŭ hungara estos por ni
 instrua. Se oni memoras ke mi parolis pri la turko nur tial ke
 la turko estas turana lingvo, ke inter la turanaj lingvoj, ĝi es-
 tas la plej proksima al la fleksitaj lingvoj, do la malpli karakte-
 riza inter la turanaj lingvoj; se oni memoras kiom multaj kaj
 vaste dise kuŝantaj sur la terglobo estas la turanaj lingvoj, pre-
 cipe en Azio, oni komprenos ke ni ne povas rigardi kiel ne
 atentindaj la principoj al ni montrataj de iu ajn turana lingvo.

(A) Amédée Jaubert : *Elementoj de turka gramatiko*; dise. Max
 Muller : *scienco pri la lingvoj*. (p. 334-340).

La grava memorinda punkto estas ke la Turanoj vidas klare ĉiujn elementojn de siaj vortoj; ke de tiu vido ĉiuj turanaj lingvoj estas facile lerneblaj de alia turana lingvano.

La fakto ke ni Esperantistoj vidas ke facile ni penetras en la meĥanismon de la turko, turana lingvo, devas montri al ni, ke ni devas pie respekti tion kio estas turana en Esperanto.

LA LINGVOJ EN LA PRAAJ EPOKOJ

La Turananoj havas en siaj lingvoj detalojn kiujn ili ne vidas klare, tiuj-ĉi detaloj estas malmultaj. Kelkaj partoj de la lingvoj estas tro malnovaj, eĉ ĉe la turanaj lingvoj, por ke oni memoru kiel kaj kial ili naskiĝis. Por ilin kompreni, estas necese rekonstrui la lingvojn ĝis en la nokto de la tempoj. Tia studo estas tre malfacila, multe peniga, sed ĝi estas nepre necesa al kiu ajn volas havi opinion pri kiu ajn lingvo.

Du silaboj de la turka lingvo utilos al ni kiel transiro al tiu-ĉi ekzameno de la pralingvo. Pro multaj kaŭzoj, mi estos kiom eble plej mallonga.

Oni ne scias [oni neniam scios] kiel aperis silaboj kun signifo. Oni povas supozi ke kelkaj ekkrioj estis, ĉe la unuaj familioj, atribuitaj al kelkaj postuloj. La infanoj eldiras sonojn, kiam ili deziras ion; oni kutimis uzi apartan sonon por ĉiu okazo. Tiuj sonoj estas radikoj.

En la komenco ni povas imagi la lingvojn nur per radikoj, iom kiel ni vidis ke funkcias la ĥino, sed eĉ multe malpli komplikite. La lingvoj kiuj ne konas malsimilecon de verbo kaj substantivo estas ankoraŭ multaj. Tamen unu radiko ekzemple la radiko "da" (don) povis signifi: donanto, donajo aŭ donado; sed ĝi neniam povis signifi: li donas. Tia signifo estas ne realigebla de radiko nuda. Tiu signifo povas veni nur de la kunlaborado de aliaj radikoj kiuj estas signoj de subjektoj; ekzemple "da ma" (don mi) aŭ "da ta" povos signifi: mi donas kaj li donas. (A)

La du silaboj "er" kaj "di" kiuj troviĝas en la turkaj verboj estas certe ne komprenataj de multaj Turkoj. Por preskaŭ

(A) *Curtius. Kronologio en la formado de la lingvoj indo-europaj.* p. 58 k. 64.

ĉiuj uzantoj la silabo "er" montras verbon; la silabo "di" montras estintecon.

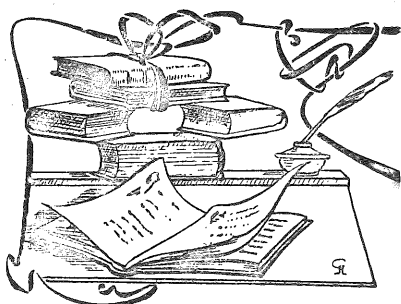
Ni Esperantistoj facile komprenos ke la silabo "er" ludas rolon denia silabo "ant". Ni supozu, diras Max Muller(A) ke ni havas nenion similan kun nia konjugacio, kaj ke ni volas, la unuan fojon, esprimi la ideon "mi amas", ŝajnas al ni tute nature formi adjektivon aŭ participon havantan la valoron de "amanta mi", [tiele la nigruloj parolas la eŭropajn lingvojn; nu, ekzakte tiel agis la turko].

Ni ne demandu nin, nun, kiel oni produktis tion kion ni nomas participo, tio estas ne tiom facila kiom ni imagas; ni vidos poste. En turko oni formis la participon aldonante "er", *sever* signifas do amanta aŭ pli ekzakte amant, kaj en ĝi "er" ludas la rolon de "ant" en esperantaj vortoj. Sed por la nunaj Turkoj, *sever* estas vorto.

Pri la silabo "di" ĝi estas reale speco de geitivo aŭ de dativo malpreciza. Kiel la Italoj diras: *fratel mo* (mia frato), la Turkoj aldonas pronomojn al substantivoj; *baba-m* (mia frato). *Sever-di* signifas verŝajne ion kiel: amo de mi aŭ amo al mi. Kiamaniere "amo al mi" povas alkonduki ideon de estinteco? Pri io kio estas al mi, mi okupis min antaŭe, jen la ideo de estinteco, kaj tio sufiĉas tute; la helpa verbo "*j'ai*" (mi havas) alkondukis tute simile la estintecon en la francajn verbojn: *amicus quem amatum habeo* signifas latine: amiko kiun mi estimas kara; sed se mi estimas lin tia do mi okupis min antaŭe pri tiu opinio, mi certe ne posedas tiun opinion precize de la momento kiam mi eldiras ĝin, sed almenaŭ de la antaŭa minuto. Tial grade la formoj: *amatum habeo* kiuj estis estanteco (mi amas) iĝis "*j'ai aimé*" kiu estas estinteco "mi amis".

Certe oni povas pensi ke la parolantoj al kiuj sufiĉis tiaj solvoj estis facile kontentigeblaj. Estas nepre necese ke la legantoj kutimiĝu konstati ke la parolantoj kontentiĝas je preskaŭ nenio. Ni legis kritikojn pri la neperfekteco de lingvoj artefaritaj kaj pli speciale de l'Esperanto, tial ni havas emon

(A) *Scienca pri la lingvoj* (p. 554-556).

BIBLIOGRAFIO

Normanda Stelo rend compte, signale, annonce, critique ou analyse tous les ouvrages qui lui sont envoyés. La eldonistoj kiuj deziras ke **Normanda Stelo** raportu detale pri iliaj verkoj estas petataj sendi donace po du ekzempleroj de libroj.

GVIDLIBRO TRA CHATEAU-THIERRY eldonita de la INICIATIVA SOCIETO.

Tiu-ĉi libreto estas tre praktika kaj meritas sian nomon. Ĝi gvidas la posedanton, kondukas la vojaĝanton, kaj prezentas la vidindaĵojn sufiĉe sed ne tro. Ĉiuj gvidlibroj ne agas same. Ĝi estas alloganta invitanto; legante misentis la deziron al vizito de la malnova kastelo kaj al ĝuo de la belega panoramo super la Marnea valo, pli mirinda ol la belaj panoramoj de Saint-Germain aŭ de Chatillon-sur-marne. La stilo estas flua.

TUTMONDA JARLIBRO ESPERANTISTA - Centra oficejo, 51, rue de Clichy, Paris - Prezo fr. 3.50 = sm. 1.40.

OFICIALA JARLIBRO DE U. E. A. 1914. Ĉe Universala Esperanto, Associo - 10, rue de la Bourse, Genève - Prezo 1 sm..

Dans les mains d'un espérantiste, ces deux annuaires d'environ 300 pages chacun constituent de sérieux documents de propagande. Les erreurs inévitables de détail qu'ils contiennent seront rectifiées dans une prochaine édition.

Junula Stelo de Saint-Omer - Bravo ! encore un nouveau journal (chaque province aura bientôt le sien) qui fera cortège à *Normanda Stelo*, *Norda Gazeto*, *Pikarda-Stelo*, *Sarta Stelo*, *Semado*, *Provenca Stelo*, *Rodana Stelo*. *Bulletin de Limoges*, *L. I. de Louhans*, etc... pour propager l'Esperanto d'une façon plus intensive dans une contrée déterminée. Effets du régionalisme ! Avec leur enthousiasme, les jeunes ne tarderaient pas à conquérir le monde, si certains dirigeants timorés de quelques groupes n'arrêtaient les énergies au lieu d'en favoriser l'épanouissement.

ERINOFILIO

(Sekvo - Vidu la antaŭajn numerojn de post Novembro 1913 - 9^a Artikolo)

Ĉiuj konas la nedube kondamnindan manion de mallongigoj, kiu de post kelkaj jaroj enŝoviĝis en multajn naciajn lingvojn. Ni mem Esperantistoj ne forsavas nin de tiu eble oportuna sed ankaŭ bedaŭrinda skribkutimo, kaj ĉiumomente ni skribas kaj elparolas S. F. P. E. por nomi nian nacian Societon Francan Por Esperanto. Nu, mi volas hodian priparoli speciale la mallongigemon de la Germanoj pri aliaj ekspoziciaj sigelmarkoj. Jen ja ili kutimiĝas nomi la plej multon el siaj multegaj ekspozicioj nur per la unuaj literoj de la vortoj konsistigantaj la titolon de la ekspozicioj. Antaŭ la okuloj mi havas sufiĉe belan markon pri Ekspozicio okazonta en Wiesbaden, sur kiu vidiĝas kvin ĉefliteroj triangulforme lokitaj A L P H A. Eble vi imagos, ke ili montras la unuan literon de la greka alfabeto. Tute, ne. Ĝi simple signifas « A L g e m e i n e P H o t o g r a f i s c h e A u s s t e l l u n g » (Ĝenerala fotografada Ekspozicio). Sur alia, en Berlin eldonita marko, mi legas « E V A ». Ĉu nia tro scivolema prapatrino? Ne. « Erste Variete Ausstellung » (Unua Ekspozicio de Muzikhalamuzajoj). En tiu sama urbo Ĝenerala arkitektura Ekspozicio tiras la atenton per marko signita A B A (Allgemeine Bau Ausstellung). Mi povus citi senlime similajn ekzemplojn. Eble niaj legantoj memoras, ke mi jam aludis la multlingvajn sigelmarkojn de la Internacia Ekspozicio de libroindustrio kaj de la grafikaj artoj en Leipzig kaj aparte prikritis la Esperantolingvan markon. La germama nomo de de tiu ĉi ekspozicio estas « Internatiole Ausstellung für B U c h g e w e r b e u n d G R A f i k », tial la Germanoj mallonge nomis ĝin la « BUGRA » per nomo, kiun facile rekonos niaj francaj samlandanoj el Clermont-Ferrand. Tia mallongigemo ĉagrenas ankaŭ kelkajn niajn germanajn samideanojn. Pruvo estas ke, en sia numero de Aprilo 1914 (2^a eldono) la ĵurnalo « Germana Esperantisto » publikigis jenan notelon: « La malbone elparoleblan vorton " Bugra " formitan laŭ la germanlingva nomo « de la ekspozicio, kreis la kondamninda manio de mallongigoj. « Por ricevi mallongan kaj tamen trafan nomon por la ekspozicio

MARKAMULO

(Unuigo Internacia de kukistoj-sukeristoj Esp.)

[illegible]

L'Esperanto en Normandie

- Alençon.** — *Président* : M. Lenoir, 10, rue de l'Ecusson.
- Argentan.** — *Prés.* M. Dubois, Vérific. poids, 12 Bd. Mézeray.
- Bolbec.** — Groupe fondé en 1907. Cotisation annuelle : 2 fr. (y compris l'abonnement à "Normanda Stelo").
- Comité* : *Président-fondateur honoraire*, M. A. Lheureux; *Président actif*, M. W. Pitter, 4, rue Jacques Fauquet; *Vice-président*, M. Marie; *Secrétaire*, M. P. Guillon, 41, rue Jacques Fauquet; *Secrétaire-adjoint*, M. Dorange; *Trésorier*, Mlle Savalle; *Trésorier-adjoint*, M. Lethuillier; *Bibliothécaire-archiviste*, M. Vallois; *Assesseurs* M. Hauchecorne, Mlles Bellamy et Leprettre.
- Caen.** — *Delegito de U. E. A.* : M. Spicq, 24 quai Vendœuvre.
- Cerisy-la-salle** (Manche). — *Del. de U. E. A.* — M. Delahaye instit.
- Cherbourg.** — *Del. U. E. A.* Dr Le Duigou, 36, rue de la Fontaine.
- Coutances.** — *Président*, M. Coricon, professeur d'allemand; *Del. de U. E. A.* M. Ruault, 12, rue Fontaine-Jouan.
- Eu.** — Groupe fondé en décembre 1903.
- Cotisation : 3 f., y compris l'abonnement à "Normanda Stelo".
- Comité* : *Présidente*, Mme Morin, I 10, artiste peintre, 68, Boulevard Victor-Hugo; *Secrétaire*, M. Dessaux, rue d'Egypte.
- Louviers.** — *Groupe Espérantiste.* — *Président*, M. L.-P. Bon-temps, 36, Place du Champ-de-Ville; *Secrétaire*, M^{le} Louise Gennes-seaux, rue des Pompiers; *Archiviste*, M. Lannes.
- Le Havre.** — *Groupe Espérantiste.* — Fondé en 1902.
- Cotisation : membres actifs, 6 fr. (reçoivent "Normanda Stelo", "La Movado"); associés, 3 f. (reçoivent "Normanda Stelo").
- Comité d'administration pour l'exercice 1915-1914* :
- Président d'honneur*, M. Ducros, 10; *Président actif*, M. R. Mesny, 10, 2, Avenue Nicolas II; *Vice-Présidente*, Mlle E. Mayer, I 10; *Vice-Président*, M. Hetzlen, I 10; *Secrétaire-général-Trésorier*, M. Maurice Flavigny, 18, place de l'Hôtel-de-Ville; *Secrétaire-adjoint*, M. Vautier; *autres membres*, Mme S. Tissandier, MM. Denis, Drapier, Ducros 10, Gasse, Lefaix, Legoffre; *Esperanto office*, Mme Dombre, libraire, 10, place de l'Hôtel-de-Ville. *Del. de U. E. A.* M. Gasse, 33, rue Jacques Louer
- Montebourg** (Manche) *Del. de U. E. A.* — M. Gosset, notaire.
- Lillebonne.** — (Seine-Inf.) *Professeur* — M. Paton, rue Gambetta.
- Mortagne** (Orne) *Del. de U. E. A.* M. l'abbé Simon, 15 rue de Rouen
- Oissel.** — *Président d'honneur*, M. Raoul Cayeux; *Président actif*, M. E. Mortreuil; *Trésorière*, Mme Dantan (membre fondatrice), *Secrétaire*, M. Prud'homme; *Archiviste*, Mlle Lebret; *Professeur*, M. H. Delalandre.
- Saint-Lô** (Manche). *Del. de U. E. A.* M. Reichier, coiffeur, 4 r. Dollée.
- St-Pair-sur-Mer** (Manche) *Del. de U. E. A.* M. Liébard, vil. Esperanto
- Sint-Saëns** (Seine-Inf.) *Del. de U. E. A.* M. Morisset, pl. Maintenon.
- Sotteville-lès-Rouen.** — *Groupe Esperanta Stelo.* — *Président*, M. R. Cayeux, 3, rue de la Prison, Rouen; *Vice-président*, M. Lecourt; *Secrétaire*, M. Krechan; *Trésorier*, M. Delacour et Mlle Bigot; *Professeur* M. Robin, 137, rue de Paris.
- Liberiga Stelo.** — Association internationale des Espérantistes d'avant garde. — *Secrétaire*, M. Galliot, 200, rue Bérenger prolongée à Sotteville - *Trésorier*, M. Keil, 41, rue Raspail.
- Rouen** — Groupe fondé en 1904 — Cotisation 5 fr.

Nous recommandons spécialement à nos sociétaires et à tous les Espérantistes, les commerçants qui nous aident en insérant leurs annonces dans notre bulletin. Les acheteurs auront toujours avantage à se faire connaître comme Espérantistes à ces commerçants.

Femmes qui souffrez

Rappelez-vous que le

THÉ LALEUF Formule de Sœur Scolastique, de l'Ordre
des **BÉNÉDICTINES**

est le seul remède efficace pour éviter et combattre

tous les **Troubles du Retour d'âge**

Son usage quotidien régularise la **CIRCULATION DU SANG** et fait disparaître :

Chaleurs.
Vapeurs.
Étourdissements.
Étouffements.
Vertiges.
Bourdonnements.

Migraines.
Névrologies.
Palpitations.
Insomnie.
Maux de reins.
Hémorroïdes.

Constipation.
Mérite.
Pertes blanches.
Hémorragies.
Neurasthénie.
Rougeurs du Visage.

Varices, Phlébites.
Irritations nerveuses.
Digestions difficiles.
Anémie.
Règles douloureuses
et irrégulières.

*Le **THÉ LALEUF**, quoique de beaucoup plus actif que tous les remèdes préconisés (Elixirs, Pilules, Cachets, etc.), est aussi le moins coûteux : le traitement revient à peine à 8 centimes par jour.*

La boîte (traitement de 1 mois environ), 2 fr. 25; franco : 2 fr. 50. — Les 6 b. (p^r une cure), 13 fr. franco, Notice, renseignements, échantillon gratuit (joindre timbre).

Adresser toute demande aux **LABORATOIRES LALEUF — ORLÉANS**

SINJORINOJ

Monaho pelita el Francujo kun lia religia societo konfidenciis al iu amiko sekreton pri mirinda likvoro, kiun la loĝantoj de la monaĥejo, kiuj uzis ĝin de jarcentoj, nomis inter si **CREDO**.

Pro ĝia aromo subtila, kaj ĝia gusto delikata **CREDO** kiun ĉiu ajn povas prepari senpere per simpla infuzo, egalas la plej famajn markojn. Ĝiaj digestigaj kvalitoj, ŝuldataj al maloftaj herboj, estas nekompareblaj. Ĝi estigas refortigilon de unua rango komunikanta al la tuta organismo mirindan energion, kaj konvena por esti tolerata eĉ de la stomakoj delikataj kaj lacaj.

La prezo de la kreskaĵoj eĉzakte dozitaj por du litroj de **CREDO** estas 1 fr. 25 (duono de spemilo). Ĝi estas la likvoro altkvalita, la precioza kaj delikata likvoro monaĥa, metita je la dispono de ĉiuj, ĉeestanta sur ĉiuj tabloj por la ĝojo kaj la bono de la invititoj, kaj por la intima kontentiĝo de ĉiuj gastantinoj.

Ekspedo *afrankite* kontraŭ repago de 1 fr. 50 (0.60 spm) per simpla peto al : Mr. de Saint Blancard, 53, rue Vivienne, Paris.

Specialaj kondiĉoj por negocistoj pomal-grande ; kaj por makleristoj.

à Ce qu'il y a à
10 ANS de **20 ANS**
meilleur

POUR SE FORTIFIER

C'est de prendre chaque jour
4 cuillerées à café d'

HÉMO-VITAL

L'HÉMO-VITAL est un granulé sucré
très agréable à prendre
RÉPARATEUR ET FORTIFIANT DU SANG
STIMULANT DE L'APPÉTIT

L'HÉMO-VITAL est le remède le plus
sérieux contre la Faiblesse et l'Anémie.
Il guérit la Neurasthénie. Fortifie pen-
dant et après la grossesse. Aide à la
formation et à la croissance des enfants.

DANS TOUTES LES PHARMACIES
3 fr. 75 le flacon | 4 fr. 25 par la poste

et contre Mandat à
M. E. TABART
PHARMACIEN
30 ANS 49, rue du Loing **60 ANS**
à MONTARGIS (Loiret)

Dépôt : Pharmacie **MILVOY** et **BÉNARD**
Place de la Cathédrale, Rouen

ELDONOJ DE NORMANDA STELO 44, rue de la Vicomté, Rouen

1° VERKOJ

Studo pri la Vortfarado de Esperanto, originale verkita en Esperanto de Doktoro Panel.

GVIDLIBRO

tra Rouen - Volumo bele ilustrita 107 paĝoj	fr. 0.60
tra Le Havre kaj Bolbec bele ilustrita : du respondkuponoj	fr. 0.50
tra Granville, St-Pair-sur-Mer, îles Chausey, Mont-St-Michel	fr. 0.50
Le Fiancé Malchanceux - Comédie de propagande espérantiste	fr. 0.50

ELĈERPITA

2° PROPAGANDILOJ REKOMENDINDAJ

Cent vizitkarto, kun stelo verde presita	spm 1 = fr. 2.50
Cent folioj de leterpapero kun stelo verde presita	spm 0.50 » fr. 1.25
Cent leterkovriloj kun granda stelo verde presita	spm 0.50 » fr. 1.25
500 glumarkoj esperantistaj verde presitaj	spm 1 » fr. 2.50
1000 jetkartonoj esper. ĉiedisdonotaj, : ĉe restoracioj, kaĉejoj, firmoj	» fr. 3.50

ESPERANTIO

Le Bourgogne Mousseux des Espérantistes (de notre samideano Gaston CHARCOUSSET) doit se trouver sur toutes les tables

La bouteille emballée : fr. 2, 2.50, 3 et 3.50 - Livraison par caisse de 6, 12, 18, 24 etc, bott. assorties ou non

Adresser commande avec mandat à l'agent général :

J. PION-MULLER, Esperantio, 21, rue de Lorraine, BEAUNE (Côte-d'Or)

KOLEKTANTARA FAKO

Petite Correspondance Internationale

Malgranda Korespondado Internacia

Ne komercaj anoncetoj por intersanĝo de poŝtkartoj, poŝtmarkoj, fotografaĵoj, glumarkoj, leteroj, ĵurnaloj kaj similaj, (5 centimoj por ĉiu vorto por ne abonintoj), (ne page por abonintoj).

ABONNEMENTS INDIVIDUELS REMBOURSABLES

L'Abonnement à Normanda Stelo ne coûte rien puisque les abonnés peuvent faire gratuitement une insertion sous la rubrique ci-contre.

SIGELMARKOJ oficiale eldonitaj de la Esperantista Federac'io de Centrokcidenta Franclando, okaze de postkongreso a ekskurso al la kasteloj de Loire (11 Aŭgusto 1914). Bela kolekto da 25 malsamaj markoj — Prezo 0 fr. 50 c. — Po cento (4 kolektoj) 1 fr. 50. Sin turni al S^{ro} Chaussard, 127bis faubourg Bonnier, Orléans kiu sendos aŭfrankite.

S^{ro} Th. Liébard, 4, rue de Barcelone, Rouen, eldonis belegan kolekton de sigelmajkoj por la esperantista propagando. Prezo aŭfrankite unu kolekto 173 malsamaj markoj kontraŭ fr 0.50 = 2 respond kuponoj kaj 200 markoj kontraŭ fr 1.25 = 5 resp; kaj 500 kontraŭ fr 2.50 = 1 spm = 10 respk intersanĝas ankaŭ ĉiuspecajn sigelmajkojn.

Mlle SONNET "Les Rosiers" à St-Pair-sur-Mer (Manche) désire recevoir médailles commémoratives civiles ou religieuses et cartes postales reproductions salons 1914, timbres-réclames. Remerciera selon désir.

S^{ro} Furey Racine, 120, bd, de la République, Abbeville (Somme) intersanĝas poŝtkartojn kun gesamideanoj

S^{ro} Davidov, Poŝtkesto 12, Saratov, (Ruslando) esperantajn sigelmajkojn aĉetas kaj sendas siajn proprajn eldonojn : 100 diversajn = 60 sd.

Adresojn de kolektantoj presigas Studenta gazeto obroda s^o Srp. Vodičkova 38, Praha II, Bohemujo.

CHOISISSEZ BIEN VOTRE ORGANE DE PUBLICITÉ

Une revue spéciale, atteignant un public déterminé vaut cent fois mieux qu'un journal même très répandu. Cette dernière publication ressemble à un mur; on y regarde parfois les affiches . . . puis on passe. Le journal spécial est conservé, relié et relu. Sa publicité a un caractère documentaire. Les lecteurs le consultent comme un catalogue. Tel est le cas du bulletin esperantiste **Normanda Stelo**.

19, QUAI DU HAVRE, ROUEN — TÉLÉPH. 1204

E. W. SYLVESTER FILS

REMISE 5 0/0 AUX ESPÉRANTISTES

HUILES D'OLIVES D'ITALIE, PROVENCE, ALGÉRIE, ESPAGNE

Grands Magasins DU LINGOT D'OR

60, 62, 64, rue du Bac et rue des Fourchettes, ROUEN

Nouveautés, Ameublements en tous genres, Confections pour hommes et jeunes gens, pour dames, fillettes et enfants, Chaussures, Chapellerie, Lingerie, Bonneterie et Parapluies. Articles de Chauffage et d'Eclairage, Faïence et Porcelaines, Horlogerie, Bijouterie et Glaces.

Maison Fuhr LHIRONDEL et KUBIK S^{rs}

51, 53, rue Grand-Pont, ROUEN

ORTHOPÉDIE, BANDAGES, INSTRUMENTS DE CHIRURGIE

Spécialité de Corsets de Toilette pour Dames et Fillettes

GRAND HOTEL BARETTE

Téléphone 2068

JOURNÉE POUR VOYAGEURS

A 6.50 à 7

ÉCLAIRAGE ÉLECTRIQUE

Garçon de Courses

Salons pour Noces et Banquets - On reçoit Touristes en Groupes

ANC^{NE} M^{ON} LELOUP

35 et 37, Place Carnot (en face la gare d'Orléans) ROUEN

GRANDA HOTELO DE L'GLOBO

LA GEMASTRO

PARIS — 71, *strato Monge*

ESTAS ESPERANTISTOJ

Ĉambroj de 2 ĝis 5 frankoj tage, de 25 ĝis 60 monate

ELEKTRA LUMO

* * *

HEJMA TELEFONO

POMPES FUNÈBRES

Les familles ont intérêt à éviter les intermédiaires, souvent très onéreux, elles peuvent s'éviter sans frais supplémentaires toutes démarches en s'adressant elles-mêmes au Service municipal des pompes funèbres, ou en faisant appeler à leur domicile un employé de ce service. S'adresser

102, rue de la République, Rouen, et 33, rue Benoist, St-Sever. Tél. 187

Situation d'avenir aux personnes actives & d'initiative

Normanda Stelo accepte dans chaque localité, comme représentant, une personne sérieuse, active, énergique et d'initiative. Situation de grand avenir sans quitter emploi, surtout à celles ayant de nombreuses relations. - Ecrire avec détails (âge, profession, références). 41, rue de la Vicomté, Rouen, (L.p.R.)

ENTREPRISE DE PEINTURE

E. RICHARD

Vice-Président de l'Union Amicale des Bas-Normands

91, Route de Caen

PETIT - QUEVILLY

MAISON SPÉCIALE

LINOLÉUM UNI

et Imprimé

Linoléum Incrusté

LEDRU & CIE

19, Rue de la République
(Coin de la Rue St. Denis)

ROUEN

Papiers Peints

Toiles Cirées

Tapis — Carpettes

Moquettes

Remise 5 % aux Espérantistes

LA BONNE LORRAINE

4, Rue Verte, ROUEN

SOUVENIRS DE ROUEN

CARTES POSTALES

CONFISERIE

CORDONNERIE DU PALAIS

Chaussures de Luxe et de Travail

V^{re} A. HERMEL

1, Rue Rollon, 1 -:- ROUEN

5 % AUX ESPÉRANTISTES

LES DE LINGE
AMÉRICAINES

de Rouen

rue de Faubourg-Martainville

près le Champ-de-Mars

On demande des Agents

LINGVO INTERNACIA

Centra Organo de la Esperantistoj

La plej malnova el ĉiuj Esperantistaj

gazetoj, fondita en 1895

aperas post la 15. de ĉiu monato abono : 5 fr.

JUNA ESPERANTISTO

Monata gazeto por junuloj, instruistoj

kaj Esperanto lernantoj

Abonprezo. 3 fr.

Ambau gazetoj kune : 7 fr.

Specimenoj kontraŭ respondkuponoj

33, rue Lacépède, Paris

A LA NOUVELLE MAISON Anciennement A LA MAISON D'OR

54, Rue d'Amiens, 54

A. GORAT

196, 198, 245, Rue Eau-de-Robec

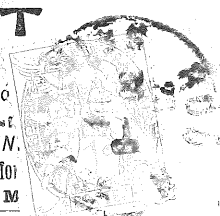
Matelas, couvertures, tapis, vente et achat

RECHERCHES Nœufs et d'Occasi

AMEUBLEMENTS EN TOUS GEN.

Maison de confiance. — Ne pas confor

Bien s'adresser à la « NOUVELLE M

CHEMISIER

COLOMBE, 62, Rue Jeanne-d'Arc

COUPE & QUALITÉ GARANTIE

Grand choix de Tissus haute beauté

CHEMISES SANS BOUTONS

CHEMISETTES SUR MESURE, façon chemisier

Envoi du catalogue sur demande

TÉLÉPHONE 12.60

Capital 125 millions

CRÉDIT DU NORD

31.250.000 fr. versés

SIÈGE SOCIAL A LILLE

SUCCURSALE DE ROUEN, 68, rue Jeanne-d'Arc (en face la Poste)

Escompte et Banque. — Achats et Ventes de titres. — Paiements de tous
Coupons. — Location de Coffres-forts avec tarif décroissant suivant durée et
dimensions. — Garde de Titres.

TROUSSEAUX & LAYETTES

Spécialité de Toiles

Lingerie fine

Linge de Table . . .

Mouchoirs

M^{on} Lucas-Leclin

CH. LUCAS, SUCC^r

44, rue du Change - 42, rue Grand-Pont. — ROUEN

VESTAJOJ POR VIROJ, JUNULOJ KAJ KNABOJ

THIERY kaj MARTIN

32, 34, 36, Rue de la République

— ROUEN —

—: DRAPOJ, VESTOJ, ĈAPOJ, ĈEMIZOJ :—

APPRENEZ L'ESPERANTO

Les Gérants: LIÉBARD, LEROUX.

Imprimerie BLONDEL, 21, rue Cauchoise à Rouen.